

Kulturdepartementet
Enheten för diskrimineringsfrågor
KU2017/02410/DISK

2018-03-09
DNR: 11/2018

SVERIGES UTBILDNINGSRADIO AB:S YTTRANDE ÖVER BETÄNKANDET "NÄSTA STEG? DEL 2. FÖRSLAG FÖR EN STÄRKT MINORITETSPOLITIK (SOU 2017:88)"

Med anledning av att Sveriges Utbildningsradio AB (UR) har inbjudits att lämna synpunkter på slutbetänkandet *Nästa steg? Del 2. Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:88)* vill UR här avge följande remissyttrande.

UR:s yttrande avgränsas till kapitel 2.4 och 3.5. I övrigt hänvisar UR till det tidigare remissyttrandet över delbetänkandet *Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik (SOU 2017:60)*.

Kapitel 2.4 Behovet av åtgärder för att stärka det finlandssvenska i Sverige

UR ska redan idag enligt sitt sändningstillstånd (§ 12) erbjuda ett mångsidigt utbud som speglar olika kulturer i Sverige. UR har inom ramen för sitt kultur- och speglingsuppdrag ambitionen att synliggöra och spegla minoritetsgruppers kultur och historia, och ser det som att detta även inkluderar finlandssvensk kultur i programutbudet. UR:s utbud ska utgå från användarnas behov och möjlighet att ge största effekt och inte utifrån förutbestämda krav på andel av utbudet. Även om UR instämmer i vikten av att ge utrymme för minoritetsgruppers kultur i UR:s sändningar, ger inte nödvändigtvis ökad sändningsvolym önskad effekt. Den pågående medieutvecklingen och ändrade användarbeteenden gör det än mer viktigt att UR:s utbud når målgrupperna även på de plattformar de själva väljer att använda. Ökad tillgänglighet och synlighet på både egna och andra aktörers plattformar är ett sätt att åstadkomma detta.

Kapitel 3.5 – Artikel 11 massmedia

3.5.2 Radio- och tv-sändningar

UR noterar att utredningens användning av begreppet public service inte överensstämmer med det förslag som förs fram i public service-kommitténs delbetänkande *Finansiering av public service – för ökad stabilitet, legitimitet och*

stärkt oberoende (SOU 2017:79). I delbetänkandet föreslås att begreppet public service bör användas för att beskriva den verksamhet som bedrivs av UR, SR och SVT, och som finansieras med allmänna medel. UR delar kommitténs syn på begreppet.

3.5.6 Utredningens övervägande

UR avstyrker utredningens förslag om att regeringen i samråd med de nationella minoriteterna ska säkerställa att någon i styrelsen för Förvaltningsstiftelsen för public service-bolagen samt i Granskningsnämnden för radio och tv kan representera de nationella minoriteternas och minoritetsspråkens perspektiv. Enligt UR riskerar ett genomförande av utredningens förslag skada public service-bolagens oberoende.

Public service-företagens verksamhet ska enligt sändningstillstånden präglas av oberoende och stark integritet samt bedrivs självständigt i förhållande till såväl staten som till olika ekonomiska, politiska och andra intressen och maktsfärer i samhället. Förvaltningsstiftelsens huvudsakliga syfte, vilket framgår av stiftelseförordnandet, har varit och är att vara en buffert mellan den politiska makten och public service-företagen som ett led i att garantera företagens oberoende.

UR noterar att utredningens förslag även i denna del går emot Public service-kommitténs intentioner. I sitt delbetänkande *Finansiering av public service – för ökad stabilitet, legitimitet och stärkt oberoende (SOU 2017:79)* för kommittén fram förslag som syftar till att ytterligare öka public service-företagens oberoende och undvika en sammanblandning av roller hos ledamöterna i stiftelsens styrelse.

Granskningsnämnden för radio och tv prövar, utöver om public service-företagen har uppfyllt sina public service-uppdrag såsom de redovisats i de årliga public service-redovisningarna, om enskilda program uppfyller de innehållsmässiga villkoren som uppställts i sändningstillstånden. Det gäller t.ex. villkor om opartiskhet och saklighet samt respekt för enskildas privatliv. Det är viktigt att upprätthålla trovärdigheten i prövningen så att allmänheten kan känna tillit till att prövningen sker självständigt och på så objektiva grunder som möjligt. För att säkerställa detta är det viktigt att nämndens ledamöter även fortsättningsvis inte utses för att de representerar ett särskilt intresse eller perspektiv utan enbart utifrån sin kompetens och erfarenhet.

Ett genomförande av utredningens förslag skulle riskera att hota det unika förtroende som allmänheten idag har för public service eftersom det ensidigt skulle gynna vissa grupper och öka deras inflytande över public service. Det är också lätt att se en utveckling där även andra grupper och intressen skulle kräva samma inflytande, vilket ytterligare skulle hota förtroendet för public service.

UR vill också peka på att företaget redan idag har årliga strukturerade dialogmöten med representanter och sakkunniga, forskare, experter och pedagoger från de berörda nationella minoritetsspraksgrupperna för att stärka minoritetsspraksutbudet, samt utbildningsprogrammen om nationella minoriteter.

UR avser att fortsätta utveckla metoden med dialogmöten och hur insikterna från dessa möten kan användas kunskapshöjande för UR:s programproduktioner. Genom att kontinuerligt bjuda in representanter från samtliga minoritetsgrupper utbyts

kunskap om behov och användarmönster samt förståelse för respektive grupps kultur och historia.

3.5.3 Täckta extrakostnader för media på minoritetsspråk

UR avstår från att svara på hur ett framtida mediestöd föreslås täcka extrakostnader för medier på minoritetsspråket men vill understryka vikten av att mediestödet för kommersiella medier hålls åtskilt från public services medelstilldelning och att public service-bolagens finansiering endast går till UR, SR och SVT, i enlighet med finansieringsutredningens förslag.

3.5.4 Stöd till utbildning av mediepersonal

UR instämmer i vikten av att det finns journalister och annan personal med språk- och kulturkompetens inom detta område och att det finns ett behov av kunskapshöjande fortbildning och utbildning av tvåspråkiga journalister. UR tar däremot inte ställning till om detta bör ses över av regeringen.

För Sveriges Utbildningsradio AB

Per Bergkrantz

tf. verkställande direktör